

LIBRIS

We know
books

1837-1889

I. Creangă

ION CREANGĂ

OPERE

Studiu introductiv de Eugen Lungu

Știința

PREFAȚĂ LA POVEȘTILE MELE

Iubite cetitoriu.

Multe povești ăi fi cetit de când ești.

*Cetește, rogu-te, și ceste și, unde-i vede că nu-ți vin
la socoteală, ie pana în mână și dă și tu altceva mai bun
la iveală, căci eu atâta m-am priceput și atâta am făcut.*

Autorul

SOACRA CU TREI NURORI
(Poveste)

Era odată o babă, care avea trei feciori nalți ca niște brazii și tari de virtute, dar slabi de minte.

O răzeșie destul de mare, casa bătrânească cu toată pojijia ei, o vie cu livadă frumoasă, vite și multe păsări alcătuiau gospodăria babei. Pe lângă acestea mai avea strânse și părăluțe albe pentru zile negre; căci lega paraua cu zece noduri și tremura după ban.

Pentru a nu răzleți feciorii de pe lângă sine, mai dură încă două case alăturate, una la dreapta și alta de-a stânga celei bătrânești. Dar tot atunci luă hotărâre neștrămutată a ținea feciorii și viitoarele nurori pe lângă sine, în casa bătrânească, și a nu orândui nimic pentru împărțea până aproape de moartea sa. Așa făcu; și-i radea inima babei de bucurie când gândea numai cât de fericită are să fie, ajutată de feciori și mângaiată de viitoarele nurori. Ba de multe ori zicea în sine: „Voi privighiea nurorile, le-o pune la lucru, le-o struni și nu le-o lăsa nici pas a ieși din casă, în lipsa feciorilor mei. Soacră-mea, fie-i țărna ușoară! așa a făcut cu mine. Și bărbatu-meu, Dumnezeu să mi-l ierte! nu s-a putut plânge că l-am înșelat sau i-am risipit casa;... deși câteodată erau bănuiele... și mă probozea... dar acum s-au trecut toate!”

Tustrei feciorii babei umblau în cărăușie și câștigau mulți bani. Celui mai mare îi venea vremea de însurat, și baba, simțind asta, umbla valvârtej să-i găsească mireasă; și în cinci-șase sate, abia-abia putu nimeri una după placul ei: nu prea tânără, naltă și uscățivă, însă robace și supusă. Feciorul nu

ieși din hotărârea maică-sa, nunta se făcu și baba își luă cămașa de soacră, ba încă netăiată la gură, care însemnează că soacra nu trebuie să fie cu gura mare și să tot cârtească de toate cele.

După ce s-a sfârșit nunta, feciorii s-au dus în treaba lor, iar nora rămase cu soacra. Chiar în acea zi, către seară, baba începu să pună la cale viața nurorii-sa. Pentru babă, sita nouă nu mai avea loc în cui. „De ce mi-am făcut clește? ca să nu mă ard”, zicea ea. Apoi se suie iute în pod și coboară de acolo un știubei cu pene rămase tocmai de la răposata soacră-sa, niște chite de cânepă și vreo două dimerlii de păsat.

– Iată ce am gândit eu, noro, că poți lucra nopțile. Piua-i în căsoaia de alături, fusele în oboroc sub pat, iar furca după horn. Când te-i sătura de strujit pene, vei pisa mălai; și când a veni barbatu-tău de la drum, vom face plachie cu costițe de porc, de cele afumate, din pod, și, Doamne, bine vom mânca! Acum deodată, până te-i mai odihni, ia furca în brâu, și până mâine dimineață să gătești fuioarele aceste de tors, penele de strujit și mălaiul de pisat. Eu mă las puțin, că mi-a trecut ciolan peste ciolan cu nunta voastră. Dar tu să știi că eu dorm iepurește; și pe lângă îți doi ochi, mai am unul la ceafă, care șede purure deschis și cu care văd, și noaptea și ziua, tot ce se face prin casă. Ai înțeles ce ți-am spus?

– Da, mămucă. Numai ceva de mâncare...

– De mâncare? O ceapă, un usturoi și-o bucată de mămăligă rece din poliță sunt destul pentru o nevestă tânără ca tine... Lapte, brânză, unt și ouă de-am putea sclipui să ducem în târg ca să facem ceva parale; căci casa s-a mai îngreuiat cu un mâncău și eu nu vreau să-mi pierd comăndul.

Apoi, când inseră, baba se culcă în pat, cu fața la perete, ca să n-o supere lumina de la opaiț, mai dând a înțelege nurorii-sa că are s-o privigheze; dar somnul o cuprinse îndată, și habar n-avea de ce face noră-sa. Pe când soacra horăia, dormind dusă, blajina noră migăia prin casă; acuși la strujit pene, acuși îmbăla tortul, acuși pisa mălaiul și-l vântura de buc. Și dacă Enachi se punea pe gene-i, ea îndată lua apă rece și-i spăla fața, ca nu cumva s-o vadă neadormita soacră și să-i bănuiască. Așa se munci biata noră până după miezul nopții; dar, despre ziua, somnul o doborî, și adormi și ea între pene, caiere, fusele cu tort și bucul de mălai. Baba, care se culcase odată cu găinile, se sculă cu noaptea-n cap și începu a trânti și-a plesni prin casă, încât biata noră, care de-abia ațipise, de voie, de nevoie, trebui să se scoale, să sărute mâna soacrei și să-i arate ce-a lucrat. Încet-încet, nora s-a dat la brazdă, și baba era mulțumită cu alegerea ce-a făcut. Peste câteva zile, cărăușii sosesc, și tânăra nevestă, văzându-și bărbățul, mai uită din cele necazuri!

Nu trece mult, și baba pune la cale și pe feciorul cel mijlociu, și-și ia un suflet de noră întocmai după chipul și asemănarea celei dintâi, cu deosebire numai că aceasta era mai în vârstă și ceva încrucișată, dar foc de harnică.

După nuntă, feciorii se duc iarăși în căraușie și nurorile rămân iar cu soacra acasă. După obicei, ea le dă de lucru cu măsură și, cum înserează, se culcă, spunând nurorilor să fie harnice și dându-le de grijă ca nu cumva să adoarmă, că le vede ochiul cel neadormit.

Nora cea mai mare talmăci apoi celeilalte despre ochiul soacră-sa cel atotvăzător, și așa, una pe alta se îndemnau la treabă, și lucrul ieșea gărlă din mâinile lor. Iară soacra huzurea de bine.

Dar binele, câteodată, așteaptă și rău. Nu trece tocmai mult, și vine vremea de însurat și feciorului cel mic. Baba însă voia cu orice chip să aibă o troiță nedespărțită de nurori... de aceea și chitise una de mai înainte. Dar nu-i totdeauna cum se chitește, ce-i și cum se nimerește. Într-o bună dimineață, feciorul mamei îi și aduce o noră pe cuptor. Baba se scarmână pe cap, dă la deal, dă la vale, dar n-are ce face, și, de voie, de nevoie, nunta s-a făcut, și pace bună!

După nuntă, bărbații din nou se duc la treaba lor și nurorile rămân iar cu soacra acasă. Baba iarăși le dă de lucru cu măsură și, cum vine seara, se culcă după obicei. Cele două nurori, văzând pe cea mai tânără codindu-se la treabă, îi zic:

– Da' nu te tot codi, că mămuca ne vede.

– Cum? Eu o văd că doarme. Ce fel de treabă e aceasta? Noi să lucrăm, și ea să doarmă?!

– Nu căuta că horăiește, zise cea mijlocie, mămuca are la ceafă un ochi neadormit, cu care vede tot ce facem, ș-apoi tu nu știi cine-i mămuca, n-ai mâncat niciodată moarea ei.

– La ceafă? vede toate? n-am mâncat moarea ei? Bine că mi-am adus aminte... Dar ce mâncăm noi, fetelor hăi?

– Ia, răbdări prăjite, dragă cumnătică... Iar dacă ești flămândă, ia și tu o bucată de mămăligă din colțar și cu niște ceapă și mănâncă.

– Ceapă cu mămăligă? d-apoi neam de neamul meu n-a mâncat așa bucate! Da' slănină nu-i în pod? unt nu-i? ouă nu sunt?

– Ba sunt de toate, ziseră cele două, dar sunt ale mămucai.

– Eu cred că tot ce-i a mămucai e ș-al nostru și ce-i al nostru e ș-al ei. Fetelor hăi! S-a trecut de șagă. Voi lucrați, că eu mă duc să pregătesc ceva de-a mâncării, știi cole, ceva mai omenește; ș-acuși vă chem și pe voi.

– Doamne, ce vorbă ți-a ieșit din gură! ziseră cele două. Vrei să ne-aprindem paie în cap? să ne zvârlă baba pe drum?

– Las' dacă v-a durea capul! Când v-a întreba pe voi, să dați vina pe mine și să lăsați să vorbesc eu pentru toate.

– Apoi dar... dăă! fă cum știi; numai să nu ne bagi și pe noi în belea.

– Hai, fetelor, tăceți, gura vă meargă; că nu-i bună pacea, și mi-e dragă gâlceava. Și iese cântând:

Vai, săracul omul prost,

Bun odor la cas-a fost!

Nu trece nici un ceas la mijloc, ș-un cuptor de plăcinte, câțiva pui pâr-păliți în frigare și prăjiți în unt, o străchinoaie de brânză cu smântână și mămăliguța erau gata. Apoi iute cheamă și pe celelalte două în bordei, și se pun la masă cu toatele.

– Hai, fetelor, mâncați bine și pe Domnul lăudați, că eu mă reped în crama s-aduc și un cofăiel de vin, ca să meargă plăcintele aceste mai bine pe gât.

După ce-au mâncat ș-au băut bine, le-au venit a cânta, ca rusului din gura gârliciului:

Soacră, soacră, poamă acră,

De te-ai coace cât te-ai coace,

Dulce tot nu te-i mai face;

De te-ai coace toată toamna,

Ești mai acră decât coarna;

De te-ai coace-un an ș-o vară,

Tot ești acră și amară;

Ieși afară ca o pară;

Intri-n casă ca o coasă;

Șezi în unghi ca un junghi.

Ș-au mâncat, ș-au băut, ș-au cântat până au adormit cu toatele pe loc.

Când se scoală baba în zori de ziuă, ia nurori dacă ai de unde. Iese afară speriată, dă încolo, dă pe dincolo, și când intră în bordei, ce să vadă? bietelet nurori jeleau pe soacră-sa... Pene împrăstiate pe jos, fărături, blide aruncate în toate părțile, cofăielul de vin răsturnat, ticăloșie mare!

– Da' ce-i acolo? strigă baba înspăimântată.

Nurorile atunci sar arse în picioare; și cele mari încep a tremura de frică, cum e varga, și lasă capul în jos de rușine. Iar cea cu pricina răspunde:

– Da' bine, mămuca, nu știi c-au venit tătuca și cu mămuca, și le-am făcut de mâncare, și le-am scos un cofăiel de vin, și de aceea ne-am chefăluit și noi oleacă. Iaca, chiar mai dineoarea s-au dus.

– Și m-au văzut cuscii cum dormeam?

– D-apoi cum să nu te vază, mămuca?!

– Ş-apoi de ce nu m-aţi sculat? Mânca-v-ar ciurma să vă mănânce!

– D-apoi dă, mămuca, fetele aceste au spus că d-ta vezi tot; şi de aceea am gândit că eşti mâniaoasă pe tătuca şi pe mămuca, de nu te scoli. Şi ei erau așa de mâhniți, de mai nu le-a ticnit mîncarea.

– Ei, lasă, ticăloaselor, că vă voiu doborâla eu de acum înainte!

Şi de atunci nurorile n-au mai avut zi bună în casă cu baba. Când îşi aducea ea aminte de puicile cele nadolence şi boghete, de vinişorul din cramă, de risipa ce s-a făcut cu munca ei, şi c-au văzut-o cuscrii dormind așa lăfăiată, cum era, crăpa de ciudă şi rodea în nurori, cum roade cariul în lemn.

Se lehametiseră până şi cele două de gura cea rea a babei; şi cea mai tânără găsi acum prilej să-i facă pe obraz şi să orânduiască totodată şi moştenirea babei prin o diată nemaipomenită până atunci, şi iată cum:

– Cumnatelor, zise ea într-o zi, când se aflau singure în vie. Nu putem trăi în casa aceasta de n-om face toate chipurile să scăpăm de hârca de babă.

– Ei, cum?

– Să faceți cum v-oi învăța eu, şi habar să n-aveți.

– Ce să facem? întrebă cea mai mare.

– Ia, să dăm busta în casă la babă, şi tu s-o iei de cânepa dracului şi s-o trăsnești cu capul de peretele cel despre răsărit, cât îi putea; tot așa să faci şi tu cu capul babei, de peretele cel despre apus, ş-apoi ce i-oi mai face şi eu, veți vedea voi.

– D-apoi când or veni ai noştri?

– Atunci, voi să vă faceți moarte-n păpuşoi, să nu spuneți nici laie, nici bălaie. Oi vorbi eu şi cu dânşii, şi las' dacă va fi ceva!

Se înduplecară şi cele două, intrară cu toatele în casă; luară pe babă de păr ş-o izbiră cu capul de pereți până i-l dogiră. Apoi cea mai tânără, fiind mai şugubată decât cele două, trăneste baba în mijlocul casei ş-o frământă cu picioarele, ş-o ghigoseşte ca pe dânsa; apoi îi scoate limba afară, i-o străpunge cu acul şi i-o presură cu sare şi cu piper, așa că limba îndată se umflă, şi biata soacră nu mai putu zice nici cărc! şi, slabă şi stălcită cum era, căzu la pat bolnavă de moarte. Apoi nurorile, după sfătuirea celei cu pricina, aşezară baba într-un aşternut curat, ca să-şi mai aducă aminte de când era mireasă; şi după aceasta începură a scoate din lada babei valuri de pânză, a-şi da ghiont una alteia şi a vorbi despre stârlici, toiag, năsalie, poduri, paraua din mâna mortului, despre găinile ori oaia de dat peste groapă, despre strigoi şi câte alte năzdrăvănii înfiorătoare, încât numai aceste erau de ajuns, ba şi de întrecut, s-o vâre în groapă pe biata babă.

Iaca fericirea visată de mai înainte cum s-a împlinit!

Pe când se petreceau aceste, iaca s-aud scârţâind nişte care: bărbații veneau. Nevestele lor le ies într-o întâmpinare şi, după sfătuirea celei mai tinere, de la poartă s-aruncă în gâtul bărbaților şi încep a-i lua cu vorba şi a-i dezmiarda care de care mai măgulitor.

– Da' ce face mămuca? întrebă cu toții deodată când dejugau boii.

– Mămuca, le luă cea mai tânără vorba din gură, mămuca nu face bine ce face; are de gând să ne lase sănătate, sârmana.

– Cum? ziseră bărbații înspăimântați, scăpând restele din mână.

– Cum? Ia, sunt vreo cinci-şase zile de când a fost să ducă vițeei la suhat, şi un vânt rău pesemne a dat peste dânsa, sârmana! ielele i-au luat gura şi picioarele.

Fiii se reped atunci cu toții în casă la patul mamei; dar biata babă era umflată cât o butie şi nici nu putea bleşti măcar din gură; simțirea însă nu şi-o pierduse de tot. Şi, văzându-i, îşi mişcă puțin mâna şi arată la nora cea mare şi la peretele despre răsărit, apoi arată pe cea mijlocie şi peretele despre apus; pe urmă pe cea mai tânără şi jos în mijlocul casei; după aceea de-abia putu aduce puțin mâna spre gură şi îndată căzu într-un leşin grozav.

Toți plângeau şi nu se puteau dumeri despre semnele ce face mama lor. Atunci nora cea tânără zise, prefăcându-se că plânge şi ea:

– Da' nu înțelegeți ce vrea mămuca?

– Nu, ziseră ei.

– Biata mămuca lasă cu limbă de moarte: că fratele cel mare să ia locul şi casa cea despre răsărit; cel mijlociu, cea despre apus; iară noi, ca mezini ce suntem, să rămânem aici, în casa bătrânească.

– Că bine mai zici tu, nevastă, răspunse bărbatu-său. Atunci ceilalți, nemaiavând încotro şovăi, diata rămase bună făcută.

Baba muri chiar în acea zi, şi nurorile, despletite, o boceau de vuia satul. Apoi, peste două zile, o îngropară cu cinste mare, şi toate femeile din sat şi de prin meleagurile vecine vorbeau despre soacra cu trei nurori şi ziceau: „Ferice de dânsa c-a murit, că ştiu că are cine-o boci!”

CAPRA CU TREI IEZI

Era odată o capră care avea trei iezi. Iedul cel mare şi cu cel mijlociu dau prin băţ de obraznici ce erau; iară cel mic era harnic şi cuminte. Vorba ceea: „Sunt cinci degete la o mână şi nu samănă toate unul cu altul”.

Într-o zi, capra cheamă iezii de pe-afară şi le zice:

– Dragii mamei copilași! Eu mă duc în pădure ca să mai aduc ceva de-a mâncării. Dar voi, încuieți ușa după mine, ascultați unul de altul, și să nu cumva să deschideți până ce nu-ți auzi glasul meu. Când voi veni eu, am să vă dau de știre, ca să mă cunoașteți, și am să vă spun așa:

Trei iezi cucuieti,
Ușa mamei descuieti!
Că mama v-aduce vouă:
Frunze-n buze,
Lapte-n țâțe,
Drob de sare
În spinare,
Mălăieș
În călcăieș,
Smoc de flori
Pe subsuori.

Auzit-ați ce-am spus eu?

– Da, mămucă, ziseră iezii.

– Pot să am nădejde în voi?

– Să n-ai nicio grijă, mămucă, apucară cu gura înainte cei mai mari. Noi suntem odată băieți, și ce-am vorbit odată vorbit rămâne.

– Dacă-i așa, apoi veniți să vă sărute mama! Dumnezeu să vă apere de cele rele, și mai rămâneți cu bine!

– Mergi sănătoasă, mămucă, zise cel mic, cu lacrimi în ochi, și Dumnezeu să-ți ajute ca să te întoarne cu bine și să ne-aduci demâncare.

Apoi capra iese și se duce în treaba ei. Iar iezii închid ușa după dânsa și trag zăvorul. Dar vorba veche: „Păreții au urechi și fereștile ochi”. Un dușman de lup – și-apoi știți care? – chiar cumătrul caprei, care de mult pândeă vreme cu prilej ca să pape iezii, trăgea cu urechea la păretele din dosul casei, când vorbea capra cu dânsii.

„Bun! zise el în gândul său. Ia, acum mi-e timpul... De i-ar împinge păcatul să-mi deschidă ușa, halal să-mi fie! Știu că i-aș cărnoși și i-aș jumuli!” Cum zice, și vine la ușa; și cum vine, și începe:

Trei iezi cucuieti,
Ușa mamei descuieti!
Că mama v-aduce vouă:
Frunze-n buze,
Lapte-n țâțe,

Drob de sare
În spinare,
Mălăieș
În călcăieș,
Smoc de flori
Pe subsuori.

– Hai! deschideți cu fuga, dragii mamei, cu fuga!

– Ia! Băieți, zise cel mai mare, săriți și deschideți ușa, că vine mama cu demâncare.

– Sărăcuțul de mine! zise cel mic. Să nu cumva să faceți pozna să deschideți, că-i vai de noi! Asta nu-i mămuca. Eu o cunosc de pe glas; glasul ei nu-i așa de gros și de răgușit, că-i mai subțire și mai frumos!

Lupul, auzind aceste, se duse la un ferar și puse să-i ascute limba și dinții, pentru a-și subția glasul, și-apoi, întorcându-se, începu iar:

Trei iezi cucuieti,
Ușa mamei descuieti!...

– Ei, vedeți, zise iarăși cel mare; dacă mă potrivesc eu vouă? Nu-i mămuca, nu-i mămuca! D-apoi cine-i dacă nu-i ea? Că doar și eu am urechi! Mă duc să-i deschid.

– Bădică! bădică! zise iarăși cel mic. Ascultați-mă și pe mine! Poate mai de-apoi a veni cineva și-a zice:

Deschideți ușa,
Că vine mătușa!

și-atunci voi trebuie numaidecât să deschideți? D-apoi nu știți că mătușa-i moartă de când lupii albi și s-a făcut oale și ulcioare, sărmana?

– Apoi, da! nu spun eu bine? zise cel mare. Ia, de-atunci e rău în lume, de când a ajuns coada să fie cap... Dacă te-i potrivi tu acestora, îi ține mult și bine pe mămuca afară. Eu, unul, mă duc să deschid.

Atunci mezinul se vără iute în horn și, sprijinit cu picioarele de prichiciu și cu nasul de funingine, tace ca peștele și tremură ca varga de frică. Dar frica-i din raiu, sărmana! Asemene cel mijlociu, tuștiu! iute sub un chersin; se-nghemuiește acolo cum poate, tace ca pământul și-i tremură carnea pe dânsul de frică: Fuga-i rușinoasă, da-i sănătoasă!

...Însă cel mare se dă după ușa și – să tragă, să nu tragă? – în sfârșit, trage zăvorul... Când iaca!... ce să vadă? și-apoi mai are când vede?... căci lupului îi scăpărau ochii și-i sfârâia gâtjeul de flămând ce era. Și, nici una, nici două, haț! pe ied de gât, îi râtează capul pe loc și-l mănâncă așa de iute și cu atâta poftă, de-ți părea că nici pe-o măsea nu are ce pune. Apoi se linge frumușel pe bot și începe a se învărti prin casă cu neastâmpăr, zicând:

– Nu știi, părerea m-a amăgit, ori am auzit mai multe glasuri? Dar ce Dumnezeu?! Parc-au intrat în pământ... Unde să fie? Se ițește el pe colo, se ițește pe dincolo, dar pace bună! iezii nu-s nicăiri!

– Mă!... că mare minune-i asta!... dar nici acasă n-am de coasă... ia să mai odihnesc oleacă aste bătrânețe!

Apoi se îndoaie de șele cam cu greu, și se pune pe chersin. Și când s-a pus pe chersin, nu știu cum s-au făcut, că ori cherșinul a crăpat, ori cumătrul a strănutat...

Atunci iedul de sub chersin, să nu tacă? – Îl păștea păcatul și-l mânca spinarea, sărăcuțul!

– Să-ți fie de bine, nănașule!

– A!... ghidi! ghidi! ghiduși ce ești! Aici mi-ai fost? Ia vină-ncoace la nănașelul, să te pupe el! Apoi ridică chersinul binișor, înșfăcă iedul de urechi și-l flocăiește și-l jumulește și pe-acela de-i merg petecele!... Vorba ceea: „Că toată paserea pe limba ei piere”.

Pe urmă se mai învărtie prin casă, doar a mai găsi ceva, dar nu găsește nimic, căci iedul cel cuminte tăcea molcum în horn, cum tace peștele în borș la foc. Dacă vede lupul și vede că nu mai găsește nimic, își pune în gând una: așază cele două capete cu dinții rânjiți în ferești, de ți se părea că radeau; pe urmă unge toți pereții cu sânge, ca să facă și mai mult în ciuda caprei, și-apoi iese și-și caută de drum. Cum a ieșit dușmanul din casă, iedul cel mic se dă iute jos din horn și încuie ușa bine. Apoi începe a se scărmana de cap și a plânge cu amar după frățiorii săi.

– Drăguții mei frățiori! De nu s-ar fi înduplecat, lupul nu i-ar fi mâncat! și biata mamă nu știe de astă mare urgie ce-a venit pe capul ei!

Și bocește el și bocește până îl apucă leșin! Dar ce era să le facă? Vina nu era a lui, ce au căutat pe nas le-a dat.

Când jălea el așa, iacă și capra venea cât putea, încărcată cu de-a mănării și găfuind. Și cum venea, cât de colo vede cele două capete, cu dinții rânjind, în ferești.

– Dragii mămuței, dragi! Cum așteaptă ei cu bucurie și-mi râd înainte când mă văd!

Băieții mamei, băieți,
Frumușei și cucuieți!

Bucuria caprei nu era proastă. Dar când s-apropie bine, ce să vadă? Un fior rece ca gheața îi trece prin vine, picioarele i se taie, un tremur o cuprinde în tot trupul, și ochii i se păinjinesc. Și ce era nu era a bine!... Ea însă tot merge pân' la ușa, cum poate, crezând că părerea o înșală... și cum ajunge, și începe:

Trei iezi cucuieți,
Ușa mamei descuieți!
Că mama v-aduce vouă:
Frunze-n buze,
Lapte-n țâțe,
Drob de sare
În spinare,
Mălăieș
În călcăieș,
Smoc de flori
Pe subsuori.

Atunci iedul mezin – care acum era și cel dintâi și cel de pe urmă – sare iute și-i deschide ușa. Apoi s-aruncă în brațele mamei și cu lacrimi de sânge începe a-i spune:

– Mămucă, mămucă, uite ce am pățit noi! Mare foc și potop au căzut pe capul nostru!

Capra atunci, holbând ochii lung prin casă, o cuprinde spaima și rămâne încremenită!... Dar mai pe urmă, îmbărbătându-se, și-a mai venit puțin în fire și-a întrebat:

– Da' ce-a fost aici, copile?

– Ce să fie, mămucă? Ia, cum te-ai dus dumneata de-acasă, n-a trecut tocmai mult și iacă cineva s-aude bătând la ușa și spunând:

Trei iezi cucuieți,
Mamei ușa descuieți...

– Și?...

– Și frate-meu cel mare, nătâng și neastâmpărat cum îl știi, fuga la ușa să deschidă.

– Și-atunci?...

– Atunci, eu m-am vârat iute în horn, și frate-meu cel mijlociu în chersin, iar cel mare, după cum îți spun, se dă cu nepăsare după ușa și trage zăvorul!...

– Și-atunci?...